

Platform Eigen Taal en Cultuur

Doelstelling

Het doel van het Platform is de krachten te bundelen van degenen die zich willen inspannen voor het gebruik, het behoud en de ontwikkeling van de eigen taal en cultuur van etnische minderheidsgroepen in Nederland. Daarbij is de aandacht vooral gericht op het onderwijs in eigen taal en cultuur (OETC). Er is geconstateerd dat dat OETC in de verdrukking zit, terwijl leden van minderheidsgroepen juist steeds sterker voelen dat hun kinderen dat onderwijs hard nodig hebben, omdat ze dreigen te vervreemden van hun eigen cultuur en eigen achtergrond. Het is dus hard nodig dat leden van etnische minderheidsgroepen, deskundigen en andere betrokkenen zich sterk maken voor het OETC. Hoewel aanvankelijk de nadruk op OETC ligt, is het de bedoeling in een later stadium ook op andere terreinen de eigen taal en cultuur van minderheden te ondersteunen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de media (kranten, radioprogramma's en dergelijke). Het Platform is zich ervan bewust dat er al veel groepen en personen zijn die zich op een of andere wijze met deze zaak bezighouden. Het lijkt echter nuttig om gezamenlijke activiteiten te ondernemen omdat dan de pleidooien voor eigen taal en cultuur de meeste weerklank zullen vinden. Samen staan we sterker, en dat is zeker in deze tijd hard nodig. Nederland is, zelfs officieel, een multi-etnische samenleving. Dat betekent bepaald niet dat alle uitingen van etnische groepen (denk vooral aan taal en cultuur) dezelfde mogelijkheden hebben. Het Platform wil werken aan de uitbreiding van die mogelijkheden voor etnische minderheidsgroepen. Daarbij is vooral van belang dat het zich richt op die punten waarover (organisaties van) etnische groepen het met elkaar eens zijn. Het gaat niet om de verschillen tussen die organisaties, maar om de overeenkomsten, zoals meer en betere mogelijkheden voor OETC.

Korte historische achtergrond

Het Platform komt voort uit de strijd tegen de regeling (artikel 10) voor het aantal uren ETC-onderwijs in de Wet op het Basisonderwijs. Tot 1 augustus 1986 konden kinderen uit etnische minderheidsgroepen 5 uur OETC per week onder schooltijd krijgen. Volgens de nieuwe Wet was dat nog maar mogelijk voor 2,5 uur per week onder schooltijd en 2,5 uur

buiten de reguliere schooltijd. Protestdemonstraties hebben geen direct effect gehad. De actiegroep die deze demonstraties organiseerde ('Nee tegen een half OETC'), heeft zich verder op twee punten gericht.

(1) Zij heeft onderzocht hoe het toch mogelijk zou kunnen zijn om 5 uur onder schooltijd te organiseren. Het bleek dat artikel 9, lid 5 van de Wet op het Basisonderwijs een kans bood. Daarin staat: 'Voor de opvang in en de aansluiting bij het Nederlandse onderwijs van leerlingen met een niet-Nederlandse culturele achtergrond kan de taal van het land van oorsprong mede als voertaal bij het onderwijs worden gebruikt.' Voor toepassing van dit wetsartikel blijkt overigens medewerking van schoolbesturen noodzakelijk. Op basis van dit artikel wordt o.a. op sommige scholen in Amsterdam en Dordrecht 5 uur onderwijs in eigen taal gegeven onder schooltijd.

(2) Zij heeft gezocht naar een meer permanente organisatievorm om op langere termijn de belangen van het OETC te kunnen bepleiten. Er zijn in 1986 twee landelijke vergaderingen georganiseerd om met allerlei betrokkenen de mogelijkheden voor zo'n organisatie te bespreken. Daaruit bleek dat er voldoende animo was om door te gaan. Een voorbereidingsgroep, voortgekomen uit het hiervoor genoemde actiecomité, is vervolgens aan de slag gegaan, en heeft op 24 mei 1987 een oprichtingsvergadering in Utrecht georganiseerd. Hier waren ruim zestig mensen aanwezig: vertegenwoordigers van verschillende zelforganisaties van buitenlanders, leerkrachten, vertegenwoordigers van gemeentelijke en andere instellingen, universitaire onderzoekers, medewerkers van schoolbegeleidingsdiensten en vele anderen. Het oprichtingsvoorstel is daar besproken, en er is op 24 mei van het vorig jaar besloten om het Platform inderdaad op te richten.

Taken

Het Platform heeft in principe een groot aantal taken, die allemaal te maken hebben met eigen taal en cultuur van etnische minderheidsgroepen en OETC in het bijzonder. Anno 1987 was het Platform nog niet zover dat het prioriteiten heeft kunnen stellen. Dat zal in de loop van de tijd moeten gebeuren. Voorlopig kunnen de volgende taken worden onderscheiden:

— informatie bundelen en verspreiden;

- kritisch volgen van het overheidsbeleid en waar nodig de eigen stem voor het OETC laten horen door middel van bijvoorbeeld publikaties;
- inhoudelijke ondersteuning voor verbetering van het OETC, waarbij ook de rechtspositie en de opleiding van leerkrachten van groot belang is;
- bundeling en coördinatie van plaatselijke initiatieven;
- adviseren over allerlei zaken die met OETC te maken hebben.

Waar in het voorgaande OETC staat geschreven, kan men ook lezen 'eigen taal en cultuur in het algemeen'.

Organisatievorm

Voorlopig is gekozen voor een min of meer open organisatievorm. Dit betekent dat het Platform *niet* een verzameling van organisaties of vertegenwoordigers van organisaties is. Mensen kunnen vanuit een organisatie deelnemen aan het Platform, maar dat betekent niet dat ze er namens die organisatie in zitten. Mensen kunnen namelijk ook op individuele basis aan het Platform deelnemen. De gekozen organisatievorm is in feite een groeimodel. Na verloop van tijd moet bekeken worden of het Platform goed functioneert. In ieder geval moet worden voorkomen dat het Platform te log wordt en niet soepel op allerlei ontwikkelingen met betrekking tot het OETC zou kunnen reageren.

Concrete activiteiten voor het Platform worden verricht binnen *werkgroepen*. Alle deelnemers aan het Platform nemen zitting in één of meer werkgroepen. Vooralsnog zijn de volgende werkgroepen ingesteld:

- Werkgroep Informatie ETC;
- Werkgroep Opleiding en Nascholing van buitenlandse leerkrachten;
- Werkgroep ETC in het Voortgezet Onderwijs;
- Werkgroep landelijk en gemeentelijk beleid;
- Werkgroep inhoud OETC;
- Werkgroep ETC in het volwassenenonderwijs;
- Werkgroep eigen houding (tegenover ETC in de multi-etnische samenleving).

Vanuit elke werkgroep zit één persoon in de coördinatiegroep. Het is de taak van deze coördinatiegroep

om de activiteiten van de werkgroepen op elkaar af te stemmen, opinies van het Platform (gevormd in de werkgroepen) naar buiten te brengen, nieuwe initiatieven te stimuleren en de twee keer per jaar te houden *Algemene Vergadering* van het Platform voor te bereiden en eventuele besluiten van die vergadering uit te voeren.

Contacten met het Platform, deelname, enz.

Ieder die wil deelnemen aan het Platform is welkom, tenminste wanneer hij of zij naast de andere uitgangspunten ook de *democratische* beginselen van het Platform volledig onderschrijft. Zoals hiervoor al is vermeld, kan men alleen deelnemen aan het Platform door zitting te nemen in één of meer werkgroepen.

Verder is het Platform gebaat bij allerlei vormen van morele, financiële en andere ondersteuning. Wanneer mensen bijvoorbeeld relevante informatie voor het Platform denken te hebben, kunnen zij dat melden bij het secretariaat.

Het Platform is in 1987 opgericht. Dat betekent dat het aanvankelijk nog niet veel te bieden zal hebben om mensen die met praktische problemen in verband met (O)ETC te maken hebben, te ondersteunen. In de eerste jaren zal het Platform juist zelf tot ontwikkeling moeten komen. Iedereen die denkt daarbij te kunnen helpen, wordt opgeroepen om dat ook daadwerkelijk te doen.

Administratieve gegevens

Het secretariaat van het Platform is ondergebracht bij het NCB, Oudenoord 182, 3513 EV Utrecht, tel. 030 — 334531 (vragen naar de heer S. Jurna).

Activiteiten van het Platform zullen moeten worden gefinancierd op basis van donaties en subsidies. Organisaties die de doelstellingen van het Platform ondersteunen wordt een donatie gevraagd. Ook bijdragen van individuele deelnemers zijn uiteraard welkom. Het gironummer van het Platform is: 3144529, ten name van NCB, Utrecht, ondervermelding van LPETC, codenummer 6617005.